

ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง

Attitude towards Agricultural Occupation of Students in Matthayomsuksa 6 under the Office of Educational Area Service in Trang

พีระพัฒน์ เฟ่งพิศ* และ อภิญญา รัตนไชย

Peerapat pengpit* and Apinya Ratanachai

สาขาวิชานวัตกรรมและการจัดการ วิชาเอกพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

Agricultural Innovation and Management Division, Major of Agricultural Development, Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, Hat Yai, Songkhla 90110

* Corresponding author: bigpee.peng@gmail.com

(Received: 6 May 2022; Revised: 23 September 2022; Accepted: 20 October 2022)

Abstract

The objectives of this study were to determine 1) Level of attitude toward agricultural occupation of the grade 12 students and 2) Factors affecting the attitude levels toward agricultural occupation of the students. The sample group was 355 grade 12 students under the Trang Provincial Office of High School Educational Service Area. which was randomly sampled questionnaire was used to collect data, and the data was analyzed by using descriptive statistics and stepwise multiple regression statistics. The results found that most of the students was female with GPA of 2.51-3.00 most of their parent was employees less than 10 years of agricultural experience, Most of their families had no farms their own and no agricultural activities in the family. Most students had not receive any agricultural information and was not any agricultural group members. They wanted the school to support their farming career at the middle level ($\bar{X}$ =3.08) in farmland, farm materials, and equipment, and they need inspiration from a successful the students had a high level of positive attitude towards the agricultural occupation farmer with self-reliance ($\bar{X}$ =3.98), proud on agricultural occupation ($\bar{X}$ =3.96), security in agricultural occupation social security ($\bar{X}$ =3.93, social security ($\bar{X}$ =3.88) and economic ($\bar{X}$ =3.75). Factors was that positively influenced the students' attitude towards the agricultural occupation were occupational needs, GPA, Facebook, agricultural experience, agricultural specialist and mother's occupation, whatever factors that was negative influenced the attitude towards the agricultural occupation, was agricultural teachers, television, newspaper, local scholars and father's occupation

Keywords: Attitude, agricultural occupation, high school

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อระดับทัศนคติอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 355 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติถ้อยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 บิดาและมารดามีอาชีพรับจ้าง มีประสบการณ์ทำการเกษตรน้อยกว่า 10 ปี ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรจึงไม่มีกิจกรรมทางการเกษตร นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรและไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร นักเรียนต้องการให้โรงเรียนมีการสนับสนุนเกี่ยวกับการทำอาชีพเกษตรกรรมในโรงเรียนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.08) ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับ พื้นที่ทำการเกษตร วัสดุอุปกรณ์ และแรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จทางการเกษตร นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมในระดับมาก ด้านการพึ่งพาตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านความภาคภูมิใจ (ค่าเฉลี่ย 3.96) ด้านความเชื่อมั่นในอาชีพเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.93) ด้านความสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.90) และด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 3.75) ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพ เกรดเฉลี่ย เพศบู๊ นักวิชาการเกษตร ประสบการณ์ทำการเกษตรของครอบครัว และอาชีพของมารดา ส่วนปัจจัยที่มีผลทางลบต่อทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม คือ ครูเกษตร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ปราชญ์ชาวบ้าน อาชีพของบิดา

คำสำคัญ: ทัศนคติ อาชีพเกษตรกรรม นักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย

คำนำ

เกษตรกรรมเป็นอาชีพที่คู่กับประเทศไทยมาอย่างยาวนานและมีความสำคัญมาต่อประเทศ เช่น เป็นแหล่งความมั่นคงทางอาหาร เป็นแหล่งสร้างรายได้ เป็นรากฐานของวัฒนธรรมต่าง ๆ (สมจิตร, 2550) พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดของประเทศคิดเป็นร้อยละ 35.10 จากพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) แต่ระยะเวลาที่ผ่านมาภาคเกษตรประสบปัญหาสำคัญหลายประการ คือ ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ เกษตรกรมีหนี้สินสูง ต้นทุนการผลิตสูง สถาบันการเกษตรขาดความเข้มแข็ง และปัญหาที่กำลังเผชิญในปัจจุบันคือ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมากขึ้นกลายเป็นเกษตรกรสูงอายุ ส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรกรรมขาดแคลน การเข้าถึงเทคโนโลยีหรือการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย การใช้และการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นไปได้อย่าง เพราะมีความคุ้นชินกับการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลผลิตทางการเกษตร ทำให้การพัฒนากระบวนการเกษตรเป็นไปอย่างล่าช้า (เลิศภูมิ, 2560) ด้วยสาเหตุนี้รัฐบาลจึงมีนโยบายในการแก้ปัญหาซึ่งระบุเป็นแนวทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ถึงความต้องการที่จะสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตรมากขึ้น โดยการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม การสร้างความภาคภูมิใจ

ในอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการเกษตรให้กับคนรุ่นใหม่เพื่อกระตุ้นให้หันมาสนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2561)

จังหวัดตรัง ตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งหมด 3,088,399.37 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 1,701,611 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.36 ของพื้นที่ทั้งหมด สภาพส่วนใหญ่โดยทั่วไปเป็นเนินสูงต่ำ สลับด้วยภูเขาที่ใช้เพาะปลูกข้าวเป็นหลัก สำหรับพื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเลมีป่าชายเลนที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ มีความเหมาะสมต่อการทำประมงเป็นอย่างมาก มีจำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 33.82 ของประชากรทั้งหมด อำเภอที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอย้ายยอด รองลงมา ได้แก่ อำเภอวังวิเศษ และอำเภอปะเหลียน พืชที่สำคัญคือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว และไม้ผล สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญคือ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง โคเนื้อ แพะ กระบือ และเป็ด ผลผลิตที่สำคัญจากการประมงคือ กุ้งทะเล ปลาทะเล และปลาน้ำจืด ในปีพ.ศ. 2563 มีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร ด้านพืชรวม 18,532.17 ล้านบาท ด้านปศุสัตว์รวม 2,187,976,989 ล้านบาท และมีรายได้จากสัตว์น้ำทะเลคิดเป็นมูลค่า 10,377,828,000 บาท (กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตรัง, 2564) ผลผลิตการเกษตรที่ผลิตได้ส่วนหนึ่งใช้เป็นอาหาร

สำหรับเลี้ยงประชากรภายในจังหวัดและภูมิภาค ส่วนที่เหลือใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูป ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มของผลผลิตและการจ้างแรงงาน นอกจากนี้ยังเป็นสินค้าส่งออกช่วยเพิ่มรายได้จากเงินตราต่างประเทศอีกด้วย

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ภาคการเกษตรมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในจังหวัดสงขลาเป็นอย่างมากแต่จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวแล้วนั้น การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม การสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการเกษตรให้เยาวชน คนรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ ดังนั้นการศึกษาทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลภาพรวมในเบื้องต้น เกี่ยวกับทัศนคติของคนรุ่นใหม่ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ซึ่งจะนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน หาแนวทางหรือกำหนดวิธีการสร้างเสริมทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมแก่เยาวชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง ปีการศึกษา พ.ศ. 2563 จำนวนทั้งสิ้น 3,180 คน คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (เจตนัตย์, 2552) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด จำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัจจัยการติดต่อสื่อสารของนักเรียนเป็นคำถามเกี่ยวกับช่องทางในการได้รับข่าวสารของนักเรียนหรือการได้รับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูผู้สอนวิชาด้านการเกษตร ญาติพี่น้อง ปู่ย่าตายาย เพื่อนบ้าน นักวิชาการเกษตร เกษตรกรตัวอย่าง ประชาชนชาวบ้าน วิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับนิตยสาร/วารสารเกษตร Google Facebook YouTube และความถี่ในการรับข่าวสาร ได้แก่ จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารต่อสัปดาห์ และเนื้อหาที่เปิดรับ

เป็นต้น การเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้นอาจส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 3 ความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน โดยใช้คำถามปลายปิดแบบประมาณค่าตามหลักการของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้ 0 คือ ไม่มีความต้องการ 1 คือ มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด 2 คือ มีความต้องการในระดับน้อย 3 คือ มีความต้องการในระดับปานกลาง 4 คือ มีความต้องการในระดับมาก และ 5 คือ มีความต้องการในระดับมากที่สุด สำหรับการแบ่งระดับความต้องการ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ 6 ระดับ ดังนี้ ไม่มีความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 0.00-0.83) มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.84-1.67) มีความต้องการในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.68-2.51) มีความต้องการระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.52-3.35) มีความต้องการระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.36-4.19) และมีความต้องการในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.20-5.00)

ตอนที่ 4 ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน โดยใช้คำถามปลายปิดแบบประมาณค่า ตามหลักวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) เพื่อประเมินความรู้สึกโดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้ 1 คือ มีความรู้สึกไม่ดีเลย 2 คือ มีความรู้สึกไม่ค่อยดี 3 คือ มีความรู้สึกเฉย ๆ 4 คือ มีความรู้สึกดีมาก และ 5 คือ มีความรู้สึกดีมากที่สุดในการกำหนดระดับความรู้สึกหรือทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนได้แบ่งเป็น 6 ระดับ ดังนี้ มีความรู้สึกไม่ดีเลย (ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80) มีความรู้สึกไม่ค่อยดี (ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60) มีความรู้สึกเฉย ๆ (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40) มีความรู้สึกดี (ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20) และมีความรู้สึกดีมากที่สุด (4.21-5.00) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของ Cronbach's alpha มีความเชื่อมั่น 0.960 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และใช้สถิติการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการวิจัยและวิจารณ์

1. ลักษณะส่วนบุคคล การติดต่อสื่อสาร และความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรของนักเรียน

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.1) เกรตเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 (ร้อยละ 58.0) นักเรียนส่วนมากมีบิดามืออาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 41.7) และมารดามืออาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 34.4) ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง (ร้อยละ 51.1) ไม่มีกิจกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 79.1) ทำให้มีประสบการณ์ทางการเกษตรน้อยกว่า 10 ปี (ร้อยละ 76.9) นักเรียนไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันหรือองค์กรทางการเกษตรใด ๆ (ร้อยละ 76.1) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้รับข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อทัศนคติของนักเรียน โดย คັນสนีย์ (2559) ได้รายงานผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจของทายาทเกษตรกรในการสานต่ออาชีพเกษตรในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ว่า ทายาทเกษตรกรที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ เจ้าหน้าที่การเกษตร ผู้ปกครอง หรือสื่ออื่น ๆ จะทำให้มีแรงจูงใจในการสานต่ออาชีพเกษตรกรรมของครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรของนักเรียนจึงมีความสำคัญในเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมให้นักเรียนได้ สำหรับผลการศึกษาความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.64) และต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำอาชีพเกษตรกรรม เช่น พื้นที่ทำการเกษตร วัสดุอุปกรณ์ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.05) เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องการได้รับแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมจากผู้มีประสบการณ์ เช่น เกษตรกรตัวอย่าง ปรารักษ์ชาวบ้าน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.94) และต้องการให้โรงเรียนมีการอบรมและแนะนำการศึกษาต่อในสายเกษตร (ค่าเฉลี่ย 2.90) ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษาที่มีความคล้ายคลึงกับ วิไลวรรณ และเพ็ญณี (2558) ที่ศึกษาความสนใจและความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า เยาวชนที่มีความต้องการด้านการเกษตร ต้องการด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ เมล็ดพันธุ์ วัสดุอุปกรณ์ และการส่งเสริม

เกี่ยวกับอาชีพด้านเกษตรอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การตอบสนองความต้องการของนักเรียนโดยการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จะสามารถเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมได้ แต่เมื่อศึกษานักเรียนที่มีความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักในอนาคต พบว่า มีอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.85) เช่นเดียวกับนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในด้านการเกษตรที่มีจำนวนเพียง 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน

นักเรียนมีทัศนคติโดยรวมต่ออาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91) โดยทัศนคติที่อยู่ในระดับมาก คือ การพึ่งพาตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านความภาคภูมิใจต่ออาชีพเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.96) ความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.93) ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.90) และด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 3.75) (Table 1) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) การพึ่งพาตนเอง นักเรียนรู้สึกว่าการทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทำให้มีอาหารบริโภคในครัวเรือน ช่วยลดรายจ่ายจากสินค้าเกษตรสำหรับการบริโภคในครอบครัว สามารถเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวจากการขายผลผลิตที่มีมากกว่าความต้องการบริโภคของครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัวเกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและหลุดพ้นจากความยากจนได้

2) ความภาคภูมิใจต่ออาชีพเกษตรกรรม นักเรียนรู้สึกว่าการทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีคุณค่า นำภาคภูมิใจมีเกียรติ ได้รับการยอมรับจากครอบครัว ชุมชนและสังคม แต่ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญต่ออาชีพเกษตรกรรม คนไทยควรให้ความสำคัญต่ออาชีพเกษตรกรรมให้มากขึ้นและหันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้มากขึ้น

3) ความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม นักเรียนรู้สึกว่าการทำอาชีพเกษตรกรรมทำให้ครอบครัวมีเงินออม ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและเป็นแหล่งรายได้ที่มีความมั่นคงอย่างต่อเนื่องให้กับครอบครัวในระยะยาว

4) ความมั่นคงทางสังคม นักเรียนมีความรู้สึกว่าการทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประเทศ ซึ่งส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความรักสามัคคี สร้างความเจริญให้ชุมชนได้ แต่คนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมควรหมั่นศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง เป็นอาชีพที่ทุกคนสามารถทำได้โดยไม่ต้องเรียนด้านการเกษตรแต่ต้องมี

ความอดทนสูง อาชีพเกษตรกรสมควรได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ซึ่งในอนาคตถ้ามีคำแนะนำและมีการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ประกอบอาชีพเกษตรกร นักเรียนก็ยินดีที่จะเรียนรู้

5) ด้านเศรษฐกิจ นักเรียนมีความรู้สึกว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ

โลกและเศรษฐกิจของประเทศ เพราะสามารถสร้างรายได้เข้าประเทศจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรรวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปต่าง ๆ ช่วยลดการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและครอบครัวของเกษตรกรได้

Table 1 Attitude of students on agriculture

Attitude of students on agriculture	$\bar{X}$	S.D.	level
Self-reliance	3.98	.674	high
Proud on agricultural occupation	3.96	.570	high
Security in agricultural occupation	3.93	.571	high
Social	3.90	.548	high
Economic	3.75	.494	high
Total	3.91	.491	high

3. ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรของนักเรียน

เมื่อทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในอาชีพเกษตรกรของนักเรียน ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวแปรตามที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป (วโร, 2553) ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรอิสระทั้งหมด 27 ตัวแปร ได้แก่ 1) เพศ 2) เกรดเฉลี่ย 3) อาชีพของบิดา 4) อาชีพของมารดา 5) ประสบการณ์ทำการเกษตรของบิดาและมารดา 6) กิจกรรมทางการเกษตรของครอบครัว 7) รายได้จากการทำการเกษตรของครอบครัว 8) การถือครองพื้นที่ทำการเกษตรของครอบครัว 9) จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรของครอบครัว 10) การเป็นสมาชิกสถาบันทางการเกษตรของนักเรียน 11) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้ปกครอง 12) ครูผู้สอนวิชาด้านการเกษตร 13) ญาติพี่น้อง 14) ปู่ย่า/ตายาย 15) เพื่อนบ้าน 16) นักวิชาการเกษตร 17) เกษตรกรตัวอย่าง 18) ปราชญ์ชาวบ้าน 19) วิทย์ 20) โทรทัศน์ 21) หนังสือพิมพ์ 22) แผ่นพับ 23) นิตยสาร/วารสารเกษตร 24) Google 25) Facebook 26) Youtube และ 27) ความต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรของนักเรียน มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาว่าตัวแปรอิสระใดมีผลต่อทัศนคติในอาชีพเกษตรกรของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และส่งผลในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า ค่า $F = 44.096$ แสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ พบว่า ค่า $R^2 = 0.586$ หมายความว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 58.6 และตัวแปรอิสระทั้ง 27 ตัวแปร พบว่า มีตัวแปรอิสระจำนวน 11 ตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพเกษตร เกรดเฉลี่ยของนักเรียน เพชบุ๊กรักวิชาการเกษตร ประสบการณ์ทำการเกษตรของครอบครัว และอาชีพของมารดา สำหรับตัวแปรที่มีผลในเชิงลบกับตัวแปรตาม ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาด้านการเกษตร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ปราชญ์ชาวบ้าน อาชีพของบิดา ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ความต้องการประกอบอาชีพการเกษตร พบว่า มีผลเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรของนักเรียน หมายความว่า นักเรียนที่มีความต้องการประกอบอาชีพการเกษตรมากจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกร เนื่องจากนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรจะส่งผลให้มีการแสดงออกถึงความรู้สึกของตนเองในลักษณะ

ของพฤติกรรม ซึ่งในที่นี้คือ ความต้องการที่จะประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม สอดคล้องกับ กมลฉัตร (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของยุวเกษตรกร พบว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่การเกษตร และการสนับสนุนจากทางโรงเรียน จะทำให้ยุวเกษตรกรมีความสนใจและให้ความสำคัญต่ออาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น การตอบสนองความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการทำการเกษตรจึงมีผลต่อทัศนคติของนักเรียน ทำให้หันมาสนใจการทำการเกษตรหรือการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น

2) อาชีพของมารดา มีผลในเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีมารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะมีประสบการณ์ ความคุ้นเคย และมีการเรียนรู้ในอาชีพเกษตรกรรมมากกว่านักเรียนที่มีมารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ เนื่องจากเป็นอาชีพของครอบครัวที่นักเรียนคุ้นเคยและมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ซึ่งส่งผลต่อการมีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ หนึ่งฤทัย (2546) ที่ศึกษาความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักเรียนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พบว่า ความต้องการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนจะดูจากครอบครัว การเลือกอาชีพตามพ่อแม่หรือเลือกตามสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

3) เกรดเฉลี่ยของนักเรียน มีผลเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน หมายความว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม ซึ่งนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีโอกาสมากกว่าผู้ที่มีการเรียนไม่ดี ที่จะเลือกพัฒนาตัวเองเพื่อให้มีความรู้และทักษะประกอบอาชีพได้ตามความต้องการของตนเอง และสามารถใช้วิชาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้รับมาประกอบอาชีพและประสบความสำเร็จได้ในอนาคต สอดคล้องกับ (หนึ่งฤทัย, 2546) ที่ศึกษาความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักเรียนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และพบว่า บุคคลที่มีผลการเรียนที่ดีมาก ๆ ในวิชาหนึ่งอาจจะใช้ความรู้ในวิชานั้นเป็นหลักในการประกอบอาชีพ เช่น มีผลการเรียนในภาษาอังกฤษก็เลือกที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับนักแปลภาษา หรือล่าม และมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพได้มากขึ้น

4) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากเฟซบุ๊ก (Facebook) มีผลเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน หมายความว่า นักเรียนที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารจากเฟซบุ๊กจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมมากกว่านักเรียน

ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออื่น ๆ เนื่องจากเฟซบุ๊กเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่ายและมีการใช้งานเป็นประจำทำให้มีโอกาสในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ สอดคล้องกับ ทายาทเกษตรที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ เจ้าหน้าที่การเกษตร ผู้ปกครอง หรือสื่ออื่น ๆ

5) ประสบการณ์ทำการเกษตรของครอบครัว มีผลเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน หมายความว่า นักเรียนที่ครอบครัวมีประสบการณ์ทำการเกษตรจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม อาจเป็นเพราะนักเรียนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติช่วยเหลือครอบครัว ทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำเกษตร ทำให้รู้สึกว่าการเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สำคัญต่อครอบครัว เนื่องจากมีความมั่นคง สามารถหารายได้จากการทำการเกษตรมาหาเลี้ยงครอบครัวได้ และนักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสได้ลงมือปฏิบัติช่วยเหลือครอบครัวทำการเกษตร สอดคล้องกับ ศันสนีย์ (2559) ที่พบว่า ครอบครัวของทายาทเกษตรที่ทำการเกษตรมาเป็นระยะเวลานานจะมีแรงจูงใจในการสานต่ออาชีพเกษตรกรรมของครอบครัว เนื่องจากการสืบทอดการทำการเกษตรให้ลูกหลานต่อกันมาเป็นทอด ๆ เป็นมรดกที่ได้รับจากบิดามารดา สามารถสร้างรายได้จากการทำการเกษตร มีเงินทุนในการทำการเกษตร

6) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่เกษตร มีผลเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน หมายความว่า นักเรียนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่เกษตรจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมที่ดีกว่านักเรียนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่น ๆ อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่เกษตรสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ทำให้นักเรียนเริ่มหันมาสนใจเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ศันสนีย์ (2559) ที่พบว่า หากมีการจัดการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้มีความเหมาะสม มีความถูกต้องสามารถเข้าใจได้ง่าย มีความน่าสนใจ ก็ทำให้ข่าวสารส่งไปยังทายาทเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการสานต่ออาชีพเกษตรกรรมของครัว ดังนั้นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้แก่ นักเรียน ควรมีการจัดการข้อมูลข่าวสารให้มีความถูกต้องเหมาะสม เข้าใจง่าย ทำให้ความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นจะทำให้นักเรียนหันมาสนใจอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น

7) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากครูผู้สอนวิชาด้านเกษตร มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม สามารถอธิบายได้ว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร รวมทั้งความคิดต่อเรื่องต่าง ๆ แก่นักเรียน แต่ข้อมูลที่นักเรียนได้รับจากครูอาจจะมีส่วนที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของครูร่วมอยู่ด้วย ซึ่งทำให้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับอาจจะไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริงทั้งหมด รวมทั้งถ่ายทอดทัศนคติเกี่ยวกับด้านการเกษตรจากครูเกษตรด้วย หากได้รับข้อมูลจากครูเกษตรเพียงด้านเดียวอาจจะทำให้นักเรียนได้มุมมองไม่มากพอที่จะเกิดความรู้สึกรู้สึกต่ออาชีพเกษตรกรรมได้ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Newsom and Bob (1995) ที่ได้นำเสนอปัจจัยที่ก่อให้เกิดทัศนคติและอธิบายว่า การเกิดทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบหลักประการหนึ่งคือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social environment) ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีต่อกันและกัน เช่น การเปิดรับข่าวสารกลุ่ม และบรรทัดฐานของกลุ่ม สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคล และประสบการณ์ อย่างไรก็ตาม ผลที่ทดสอบได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิเวศน์ (2543) ที่พบว่า บทบาทของครูเกษตรในการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม ที่มีการวางแผนการถ่ายทอดความรู้ การติดตามประเมินผลสม่ำเสมอ การแนะนำการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นประจำ เช่น การจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร การจัดกิจกรรมเพื่อฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จะสร้างทัศนคติที่ดีให้กับทายาทเกษตรกรได้ ดังนั้น โรงเรียนในจังหวัดตรังควรมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการเกษตรเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรม และมีความรู้สึกที่ดีและหันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น

8) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับด้านการเกษตรจากหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ จะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับข่าวสารจากช่องทางอื่น ๆ ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากความไม่เข้าใจในรายละเอียดของสิ่งที่ผู้เขียนสื่อสารผ่านตัวอักษรและจำนวนการได้รับข้อมูลข่าวสารอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากนักเรียนมีประสบการณ์น้อยจึงอาจจะได้รับข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดความเข้าใจได้อย่าง

ชัดเจน และหากเป็นการรับข่าวสารผ่านสื่อประเภทนี้เพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น เช่น เกษตรกรตัวอย่าง หรือสื่อออนไลน์อื่น ๆ จึงอาจส่งผลต่อความรู้สึกรู้สึกของนักเรียน และทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมได้อย่างไรก็ตาม ผลที่ทดสอบได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศันสนีย์ (2559) ได้รายงานว่าย ทายาทเกษตรที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ เจ้าหน้าที่การเกษตร ผู้ปกครอง หรือสื่ออื่น ๆ จะทำให้มีแรงจูงใจในการสานต่ออาชีพเกษตรกรรมของครอบครัวเพิ่มมากขึ้น นั่นคือ ควรให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายและมีความสม่ำเสมอในการได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมต่อนักเรียน

9) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากปราชญ์ชาวบ้าน มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากปราชญ์ชาวบ้านจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับข่าวสารจากช่องทางอื่น ๆ อาจเป็นเพราะเนื้อหาหรือวิธีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารของปราชญ์ชาวบ้านนั้นอาจเข้าใจได้ยาก เนื้อหาไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมหรือข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรไม่เพียงพอ จึงอาจส่งผลต่อความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนและทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผลที่ทดสอบได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศันสนีย์ (2559) ได้รายงานว่าย ทายาทเกษตรที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ เจ้าหน้าที่การเกษตร ผู้ปกครอง หรือสื่ออื่น ๆ จะทำให้มีแรงจูงใจในการสานต่ออาชีพเกษตรกรรมของครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ปราชญ์ชาวบ้านควรมีการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

10) อาชีพของบิดา มีผลในเชิงลบกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่านักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น อาจเป็นเพราะอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหนื่อย ต้องใช้แรงงานและความอดทน มีรายได้น้อยเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ๆ ซึ่งส่งผล

ต่อการมีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ หนึ่งฤทัย (2546) ที่ศึกษาความคาดหวัง ในการประกอบอาชีพของนักเรียนคณะสังคมสงเคราะห์

ศาสตร์ พบว่า ความต้องการเลือกประกอบอาชีพของ นักเรียนจะดูจากครอบครัว การเลือกอาชีพตามพ่อแม่ หรือ เลือกตามสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว (Table 2)

Table 2 Stepwise multiple regression analysis for factors affecting to attitude towards agricultural occupation of students

Independent value	Regression coefficient (B)	Beta	t	P-value
(Constant)	3.399		10.825	.000*
Agricultural occupation need	.287	.533	13.630	.000*
Mother's occupation	0.57	.277	4.780	.000*
GPA of students	.112	.194	5.071	.000*
Facebook	.607	.131	3.035	.003*
Agricultural experience	.077	.119	2.295	.022*
Agricultural specialist	.291	.082	2.114	.035*
Local scholars	-.497	-.106	-2.674	.008*
newspaper	-.472	-.124	-2.996	.003*
Television	-.109	-.132	-3.258	.000*
Father's occupation	-.043	-.218	-3.672	.000*
Agricultural teacher	-4.37	-.273	-6.619	.000*
F = 44.096, Sig. of F = .000, SE _{est} = .32104, Durbin-Watson = 2.047, R = .765, R ² = .586				

Remarks: * Statistically significant level at 0.05

สรุปผลวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตรัง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เกรด เฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51-3.00 ส่วนมากบิดามารดา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีประสบการณ์ในการทำ การเกษตรน้อยกว่า 10 ปี เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของ ตนเองจึงไม่ได้ทำการเกษตร นักเรียนมีความต้องการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดย ต้องการให้โรงเรียนส่งเสริม/สนับสนุนทักษะและปัจจัย ในการเรียนรู้นักเรียน เช่น พื้นที่ทำการเกษตร พันธุ์พืช-สัตว์ วัสดุอุปกรณ์ และต้องการให้มีผู้ที่มีประสบการณ์ด้าน การเกษตรมาถ่ายทอดความรู้ในภาพรวมนักเรียนมีทัศนคติ

ที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมในระดับมาก โดยนักเรียนมี ความรู้สึกรู้ว่าอาชีพเกษตรกรรมทำให้พึ่งพาตนเองได้ รองลงไปคือ มีความภาคภูมิใจต่ออาชีพเกษตรกรรม เป็น อาชีพที่มีความมั่นคงและมีความยั่งยืนในระยะยาวทำให้เกิด ความสามัคคีและสร้างความเจริญให้สังคม และเป็น อาชีพที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพเกษตร อาชีพของมารดา เกรดเฉลี่ยของนักเรียน เพศบุุค ประสบการณ์การทำ การเกษตรของครอบครัว และนักวิชาการเกษตร เป็นตัวแปร ที่มีผลในเชิงบวก และปราชญ์ชาวบ้าน หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อาชีพของบิดา และครูผู้สอนวิชาด้านการเกษตร มีผลในเชิงลบ

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนควรปรับกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีกิจกรรมด้านการเกษตรเป็นกิจกรรมให้นักเรียนที่สนใจได้เลือกเรียน โดยมีการปฏิบัติจริงเพื่อเป็นการเพิ่มทักษะด้านการเกษตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน เช่น มีพื้นที่ให้นักเรียนมีกิจกรรมปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ การทำปุ๋ย ตลาดเกษตรในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจ และส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตรมากขึ้นจากการอบรม พูดคุย ผ่านบุคคลที่มีความชำนาญ หรือจัดทัศนศึกษา ยังแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่หรือนอกพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียง

2. ครูผู้สอนวิชาด้านการเกษตร ควรมีการวางแผนการถ่ายทอดความรู้ การติดตามประเมินผลสม่ำเสมอ การแนะนำการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นประจำควบคู่ไปกับการให้นักเรียนได้มีการลงมือปฏิบัติ เช่น การจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร การจัดกิจกรรมเพื่อฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จะสร้างทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียนได้

3. การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรผ่านสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมายนั้น ควรมีการปรับเนื้อหาของข่าวสารให้มีความน่าสนใจและดึงดูดใจนักเรียนได้ มีความเหมาะสมกับนักเรียน เพราะนักเรียนในปัจจุบันจะให้ความสนใจสื่อต่าง ๆ รอบตัว โดยเฉพาะสื่อที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น เพจบุ๊ก โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รวมทั้งสื่อบุคคล เช่น ปรากฏข่าวบ้าน นักวิชาการเกษตร เพราะนักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อประเภทนี้มากกว่าเกษตรกรรุ่นก่อน การเพิ่มจำนวนข้อมูล ข่าวสาร บนสื่อประเภทนี้ของหน่วยงานองค์กร หรือสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งการมีการจัดการข้อมูลให้เข้าใจได้ง่าย มีความน่าสนใจและดึงดูดใจ จะทำให้นักเรียนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสารได้มากขึ้น

4. ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตร และมีอาชีพเสริมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ควรมีการปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรม การลงมือปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเกษตรของครอบครัวจะทำให้นักเรียนเมื่อเติบโตขึ้นจะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กมลฉัตร กลัดแก้ว. 2559 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของยุวเกษตรกรในอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. วารสารการเมืองการปกครอง 6(2): 337-393.
- เจตนีย์ เพชรศรี. 2552. การเปิดรับสื่อและความต้องการเนื้อหาข่าวสารของนักการเมืองท้องถิ่นจากสื่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดารณี พานทอง พาลุสุข และสุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ. 2542. ทฤษฎีการจูงใจ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- นิเวศน์ อินตารัตน์. 2543. บทบาทของครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล. 2560. หลักการส่งเสริมการเกษตร. แหล่งข้อมูล <https://dspace.bru.ac.th> (7 พฤษภาคม 2562).
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2553. สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.
- วิไลวรรณ แผลดสุระ และเพ็ญณี แนนรท. 2558. ความสนใจและความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ. วารสารการบริหารปกครอง มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ 4(1): 237-249.
- วีระชัย เข้มวงษ์. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, คณะเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คันสนีย์ กระจำจโณม. 2559. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจของทายาทเกษตรกรในการสานต่ออาชีพเกษตรในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. สถาบันวิจัยสังคม, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมจิต โยธะคง. 2550. เกษตรกรรมกับสังคมไทย. แหล่งข้อมูล <http://agri.stou.ac.th> (23 กันยายน 2562).

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดตรัง. 2564. ข้อมูล
พื้นฐานจังหวัดตรังที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการ
และ ครม. สัญจรประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564.
แหล่งข้อมูล <https://www.opsmoac.go.th>
(30 มกราคม 2565).

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2561. สำรวจการเปลี่ยนแปลง
ทางการเกษตร พ.ศ. 2561. แหล่งข้อมูล [http://
www.nso.go.th/sites/2014/Pages6](http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages6) (24
กันยายน 2562).

สำนักงานสภานโยบายอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรมแห่งชาติ. 2561. จำนวนนักศึกษาเข้าใหม่
ระดับปริญญาตรีในสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ปีการศึกษา 2552-2561 จำแนกตามสาขาวิชา.
แหล่งข้อมูล <http://stiic.sti.or.th> (7 พฤษภาคม
2562).

หนึ่งฤทัย เจริญพงศ์วัฒน์. 2546. ความคาดหวังในการ
ประกอบอาชีพของนักเรียนคณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สารนิพนธ์พัฒนา
แรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต สาขาพัฒนา
แรงงานและสวัสดิการ, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Newsom, D. and C. Bob. 1995. Public Relations
Writing. Wadsworth, California.